

Tiesos meilė mus telkia, veda pirmyn ir brandina

„Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas“ (Jn 14:6)

Mokslo ir mokymosi mokykloje tikslas – tiesa apie fizinio pasaulio reiškinius, jame veikiančius dėsnius ir egzistuojančią tvarką. Tikėjimo (religijos) tikslas – tiesa apie veikiančius dėsnius ir tvarką dvasinės tikrovės pasaulyje, kuriame yra visų egzistuojančių dalykų ir reiškinių pradžia, kuris yra visko pagrindas.

Dar senovės graikų filosofai yra pastebėję, jog tiesa atsiskleidžia tiems, kurie ją myli - jos aistringai ieškantiems, mokantiems už ją kainą. Anot jų, norint tiesą pažinti, reikia pagal atsiskleidusią tiesą ir gyventi. O tai reiškia jog mylintis tiesą turi būti pasiruošęs atsisakyti daugelio dėmesį viliojančių malonių, patogių, įprastų dalykų.

Yra sakoma, jog žmogaus protas pasaulį regi tūkstančiu akių, o meilė – tik viena akimi. Mat protu pasiekta tiesa yra tarsi suskaldyta į daugybę gabalėlių, ji yra panaši į nesudėtą dëlionę. Ir tik tiesą mylintis žvilgsnis tuos gabalėlius geba sudėlioti į vieningą visumą. Kitaip tariant, tiesos meilė yra pagrindas įsigyjamų žinių ir patyrimo integracijai į žmogaus vieningą pasaulėvaizdį. Stokojančio vieningo pasaulėvaizdžio žmogaus pasaulėjauta yra skurdi, jam galinti pasiūlyti nedaug gero.

Jėzus Kristus yra pasakęs: „Jūs pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus“ (Jn 8:32). Iš tikrųjų, nuo aistringai tiesos ieškančio žmogaus akių nukrenta tarsi kažkokio piktavaliu uždėti tikrovės vaizdą iškreipiantys akiniai. Ir dėl to dalykus ir reiškinius jis pradeda matyti tokius, kokie yra iš tikro. Kliūtyse, nesėkmėse ir net pralaimėjimuose toks žmogus sugeba išvelgti galimybes. Todėl jis ties sunkiais, skausmingais dalykais nesustoja ir eina pirmyn. Nes ne sustojimas, o tikėjimas (tikėjimas) link tikslo sąlygoja jo pasiekimą. Meilės tiesai vedamas žmogus anksčiau ar vėliau atranda, kad tiesa yra Tiesa, t.y., - kad ji yra Dievas, kad ji atsispindi jo kūriniuose. Dievo atvaizdas yra visame kame, tačiau labiausiai jis pastebimas žmoguje, nes tik jį kurdamas Dievas ištarė: „padarykime žmogų pagal mūsų paveikslą ir panašumą“. Galiausiai tiesa apsisireiškė žmonėms įsikūnydama Jėzaus Kristaus asmenyje.

Atradęs tiesą kaip Dievą žmogus gali dar vaisingiau tiesą pažinti. Anksčiau tiesos jis siekė švelniai Dievo kviečiamas, nesuprasdamas iš kur tas noras jame kyla. Dabar gi jis gali sąmoningai atsiliiepti į Dievo kvietimą darbuotis vardan tiesos drauge.

Tiesą atrandame lygindami vienus dalykus su kitais. Paprastai didesnių tikslų žmonės siekia sutelktomis pastangomis. Tiesa apie pasaulį, žmogų ir Dievą yra viena didžiausių siekiamybių, daranti žmogaus gyvenimą žemėje ir amžinybėje laimingą. Žmonėms meilę tiesai įkvepia Dievas, tačiau ji juose nuolat dega ir labiau išsiliepsnoja, kai anie jos siekia ne po vieną, o sutartinėmis pastangomis. Sukrautos viena prie kitos laužo pliauskos dega skaisčia ugnimi, jos šviesoje net nakties tamsos slepiami daiktai tampa aiškiai matomi. O gi po vieną išsklaidytos, anos greitai baigia liepsnoti, ima smilkti, rūkstantys dūmai trukdo akims ką nors aiškiau matyti net dienos šviesoje. Nesunku pastebėti, kad aiškinantis naujus dalykus vieno žmogaus pastangos yra mažiau vaisingos, keliančios debesis „aitrių dūmų“, verčiančių akis ašaroti ir sukti jas šalin.

Jėzus Kristus yra priminęs, jog jis darbuojasi drauge su tais, kurie nusprendžia susitelkę kartu siekti numatyto tikslo ne dėl ko kito, o dėl jo: „Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų“ (Mt 18:20). Mat giliau žvelgiant pasirodo, jog jei žmonės susiburia mokytis, t.y. – siekti tiesos, tai jie susirenka dėl paties Jėzaus Kristaus, nes jis save vadina tiesa. Taip ugdymo(si) procese atsiveriama jį sukilninančiam ir sustiprinančiam antgamtiškam faktoriui. Būna, kad mokinių ir jų mokytojų viduje kylantis tiesos troškimas užgožiamas ir nebegirdimas, kai mokymo(si) stipriausiu motyvu tampa geras formalus ar neformalus įvertinimas, kiti pragmatiški

tikslai. Tačiau aiškintis dalykus, įsidėmėti svarbius momentus, lavinti teisingų veiksmų ar poelgių įgūdžius labiau už ką kitą juos gali įkvėpti ir sąmoningas, kasdieną atnaujinamas apsisprendimas siekti įsitvirtinimo, augimo ir brandos tiesoje.